

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ РАДІОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

«Затверджую»

Директор коледжу

Костянтин СТРЮК

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ
ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОГО РАДІОТЕХНІЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

Погоджено

Педагогічною радою коледжу

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

ХАРКІВ 2023

I. Загальні положення

1.1. Практична підготовка є однією з форм організації освітнього процесу та обов'язковою складовою освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1.2. Засади організації, проведення, оцінювання та забезпечення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти визначаються Положенням про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти (далі – Положення) у Харківському радіотехнічному фаховому коледжі (далі – Коледж) .

1.3. Нормативно-правова база практичної підготовки складається з Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», інших Законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 510 від 02.05.2023 р. , Статуту Коледжу та Положення про організацію освітнього процесу у Коледжі.

1.4. Мета, зміст та завдання практичної підготовки визначаються в програмах практик на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в стандартах фахової передвищої освіти та розробниками освітньо-професійної програми.

1.5. Здобувачі фахової передвищої освіти дистанційної форми здобуття освіти проходять усі види практики, що визначені освітньо-професійною програмою та навчальним планом для денної форми здобуття освіти.

1.6. Здобувачам фахової передвищої освіти, які раніше здобули професійну (професійнотехнічну), фахову передвищу або вищу освіту, проходження практичної підготовки визнається (зараховуються) на підставі порівняння результатів навчання або їм надається можливість проходження практик, що пе-

редбачають набуття інших компетентностей, у тому числі визначених стандартами фахової передвищої, вищої освіти або професійними стандартами (за їх наявності) або результатів навчання з внесенням відповідних змін до їх індивідуальних навчальних планів.

1.7. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, у тому числі у результаті трудової діяльності здобувача фахової передвищої освіти під час навчання або до його початку, або в разі проходження практики в умовах дистанційного навчання, визнаються в установленому Коледжем порядку як проходження відповідної практики.

1.8. Практична підготовка за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти та на робочому місці (на виробництві) здійснюється з урахуванням особливостей цієї форми здобуття освіти.

1.9. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.10. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів фахової передвищої освіти для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.

II. Види практичної підготовки та вимоги до програми практики

2.1. Видами практичної підготовки є:

- навчальна практика;
- виробнича (технологічна) практика;
- переддипломна практика.

2.2. Перелік усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми, їх послідовність, форми, тривалість і строки проведення визначаються в навчальних планах.

2.3. Навчальна практика проводиться для завершення формування передбачених освітньо-професійною програмою компетентностей, ознайомлення з обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності.

2.4. Навчальна практика проводиться у спеціально відведений період навчального року з урахуванням тривалості навчального часу для здобувачів освіти та форми здобуття фахової передвищої освіти.

2.5. Виробнича, переддипломна практики проводяться для отримання досвіду застосування набутих компетентностей, використання обладнання, пристроїв і технологій відповідно до спеціальності, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності. Завданням переддипломної практики також є збирання фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи (дипломного проєкту).

2.6. Зміст практик визначається програмами практик, які розробляються цикловими комісіями згідно з навчальним планом і затверджується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Коледжі.

Програма практики містить:

- назву практики із зазначенням її виду, опису, мети, основних завдань та форми підсумкового контролю;
- етапи, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання;
- вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю;
- критерії оцінювання.

2.7. Вимоги та рекомендації щодо видів, форм перевірки рівня знань, умінь, навичок набутих здобувачами освіти під час практики, об'єднуються у Наскрізній програмі практик - основному навчально-методичному документі щодо практичного навчання за певною спеціальністю. Зміст Наскрізньої програми практик має відповідати Положенню про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, цьому Положенню та Положенню про організацію освітнього процесу у Коледжі.

III. Бази практики

3.1. Навчальна та виробнича практики проводяться в Коледжі, у тому числі у навчально-виробничих майстернях, лабораторіях або у аналогічних структурних підрозділах інших закладів освіти, на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності, у фізичних осіб-підприємців (далі - бази виробничої практики).

3.2. Навчальна практика у навчально-виробничих майстернях закладу фахової передвищої освіти проводиться під керівництвом майстрів виробничого навчання.

3.3. Вибір баз практики здійснює директор Коледжу, виходячи з їх спроможності забезпечити досягнення мети та виконання основних завдань відповідних практик та освітньо-професійної програми в цілому, крім передбачених законодавством випадків.

3.4. Здобувачі фахової передвищої освіти з дозволу заступника директора з навчально-виробничої роботи можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

3.5. Вибір бази практики за межами території України здійснюється за згодою засновника закладу фахової передвищої освіти, крім випадків, коли це передбачено в договорі (контракті), що укладається між Коледжем та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

3.6. Не може бути базою практики підприємство, установа, організація, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку державою-агресором або державою-окупантом, або підприємство, установа, організація, заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли підприємство, установа, організація, заклад, їх філії має (мають) постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

3.7. Не можуть залучатись до проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

IV. Організація практичної підготовки

4.1. Організацію та проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти забезпечує директор Коледжу (окрім випадків, зазначених у пункті 4.11 цього Порядку).

4.2. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням у закладі фахової передвищої освіти здійснює заступник директора з навчально-виробничої роботи.

4.3. Навчально-методичний супровід, керівництво і контроль за виконанням програми практики забезпечує відповідальна за організацію практики циклова комісія, що визначається наказом керівника закладу фахової передвищої освіти.

4.4. До керівництва практикою здобувачів фахової передвищої освіти залучаються досвідчені викладачі відповідних циклових комісій, а також завідувачі відділеннями, які брали безпосередню участь в освітньому процесі, частиною якого є практика.

4.5. Керівник практики від Коледжу:

- перед початком практики контролює підготовленість бази практики та забезпечує або узгоджує до прибуття здобувачів фахової передвищої освіти - практикантів проведення відповідних заходів;

- забезпечує проведення усіх організаційних заходів перед направленням здобувачів фахової передвищої освіти на практику: інструктаж з охорони праці, надання здобувачам освіти-практикантам форми звіту з календарним планом, індивідуальних завдань, методичних рекомендацій тощо);

- повідомляє здобувачів фахової передвищої освіти - практикантів про систему звітності з практики: подання оформленого звіту з виконаними індивідуальними завданнями;

- у взаємодії з керівником практики від бази практики забезпечує її проведення відповідно до програми;

- контролює забезпечення нормальних умов праці здобувачів фахової передвищої освіти-практикантів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;

- у складі комісії приймає заліки з практики;
- доповідає голові ЦК про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики здобувачів освіти-практикантів.

4.6. Керівники баз практики зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.

4.7. Перед початком кожної практики директор Коледжу наказом про її проведення затверджує список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз та строків практики.

4.8. Здобувачі фахової передвищої освіти Коледжу під час проходження практики зобов'язані:

- до початку практики проконсультуватись у керівника практики щодо оформлення звіту практики;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені програмою практики;
- дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно подати та захистити звіт за результатами практики.

4.9. Під час проведення навчальної практики академічна група може бути поділена на підгрупи з урахуванням Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 18 червня 2021 року № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 року за № 1092/36714 (далі - Норм часу).

4.10. Тривалість аудиторної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення навчальної практики не повинна перевищувати 24 академічних годин на тиждень (36 академічних годин на тиждень для практики у виробничих майстернях). Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення виробничої практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувача фахової передвищої освіти

відповідно до законодавства. Під час проходження практики здобувачі фахової передвищої освіти та керівники практики від закладу освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

4.11. Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору або, у разі його відсутності, - забезпечується підприємством, установою, організацією (базою виробничої практики).

V. Підсумковий контроль

5.1. Після закінчення кожної практики здобувачі фахової передвищої освіти звітують про виконання завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань, передбачених програмою практики.

5.2. Підсумковий контроль з навчальної практики передбачає виконання та захист здобувачами фахової передвищої освіти індивідуальних завдань, які зафіксовані у звіті з практики, шляхом складання диференційного заліку.

5.3. Формою звітності здобувача фахової передвищої освіти за результатами виробничої та переддипломної практики є звіт з практики.

5.4. Оформлений здобувачем фахової передвищої освіти – практикантом звіт подається керівнику практики від Коледжу не пізніше трьох днів після закінчення практики.

5.5. Звіт з практики з відомостями про виконання здобувачем фахової передвищої освіти усіх індивідуальних завдань підписується та оцінюється керівниками практики

5.6. Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) перед комісією, призначеною наказом директора Коледжу..

5.7. Оцінювання результатів практик здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Коледжі та вимог програми практичної підготовки.

5.8. Оцінка результатів практики враховується у загальному рейтингу успішності, що формується відповідно до пункту 13 Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28

грудня 2016 року № 1050) (далі - рейтинг), при підведенні підсумків наступного семестрового контролю.

5.9. За результатами виробничої або переддипломної практики, практичної підготовки в цілому здобувачу фахової передвищої освіти присвоюються повна або часткова професійна кваліфікація відповідно до законодавства.

5.10. Здобувачу фахової передвищої освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, надається право на проходження цієї практики повторно після виконання умов визначених Положенням про організацію освітнього процесу Коледжу.

5.11. Здобувач освіти, який не виконав програму навчальної чи виробничої практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, не включається до рейтингу при підведенні підсумків наступного семестрового контролю. У разі успішного повторного проходження практики, оцінка результатів за її проходження враховується у рейтингу відповідно до пункту 5.8 цього Порядку.

VI. Матеріальне та фінансове забезпечення практичної підготовки

6.1. Джерела фінансування практики здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу визначаються формою замовлення на підготовку фахівців (державне або регіональне). Джерелами фінансування можуть бути також кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності або кошти фізичних осіб.

6.2. Основними статтями калькуляції витрат на практику можуть бути:

- оплата праці безпосереднього керівника практики;
- разові витрати на організацію і підведення підсумків практики (укладення договору, проведення інструктажів, вибір місця практики та ін.);
- витрати на матеріальне забезпечення практики;
- оплата консультацій, екскурсій, інших загальних заходів, які можуть проводитись спеціалістами без практики.

6.3. Оплата праці безпосередніх керівників практики від Коледжу здійснюється згідно з чинними на період практики ставками погодинної оплати праці працівників із розрахунку 1 година на одного здобувача освіти на тиждень.

6.4. Оплата відряджень викладачам-керівникам практики та здобувачам освіти здійснюється згідно з чинним законодавством.

6.5. У разі неможливості при проведенні практики дотримуватися вимог Норм часу щодо чисельності здобувачів у групах (підгрупах) практики, а також інші організаційні питання практики, не визначені цим Положенням, встановлюються самостійно Колнджнм відповідно до навчальних планів.